

Janne Peljo
Johtava asiantuntija
2.10.2026

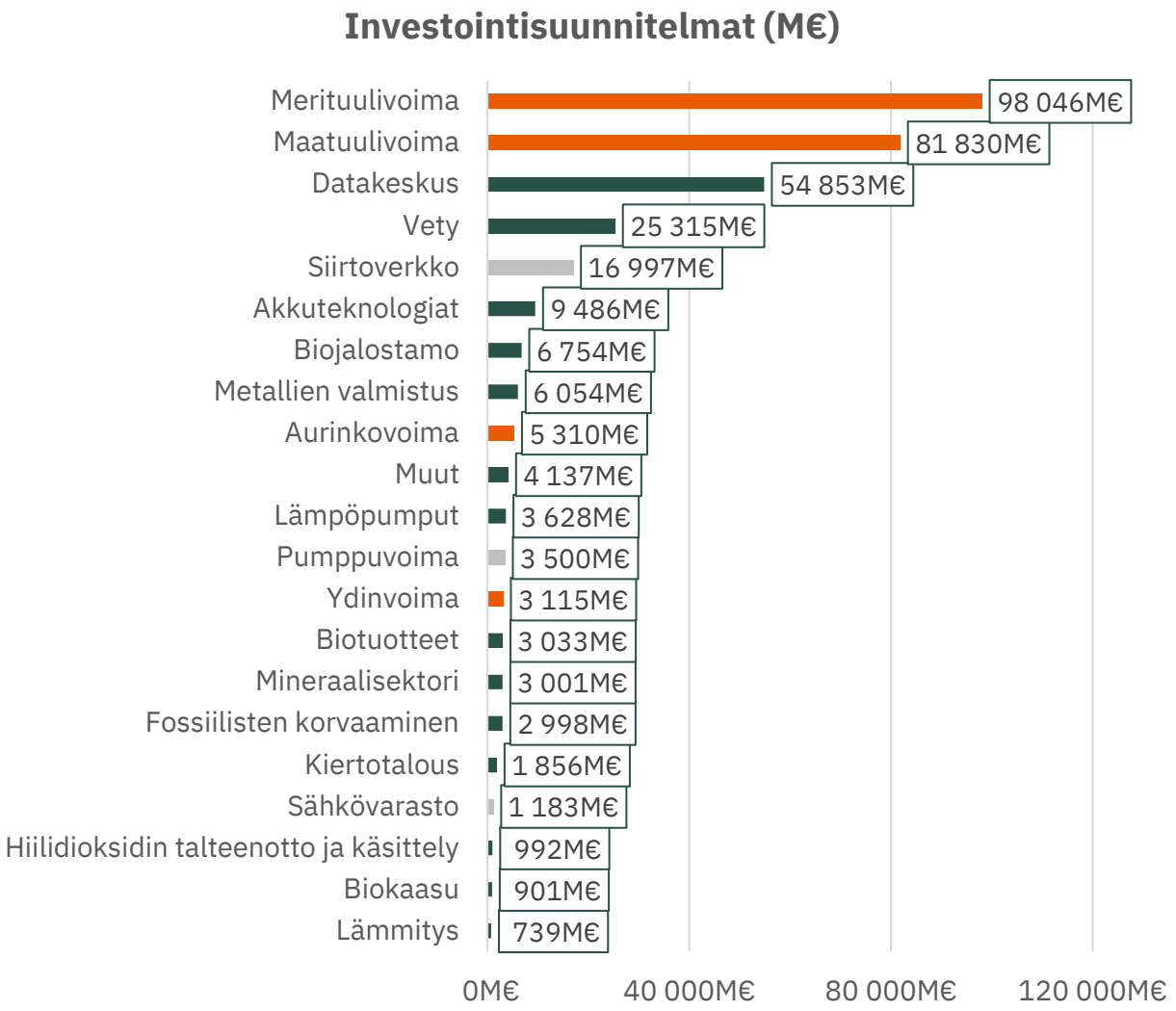
EK:n lausunto:

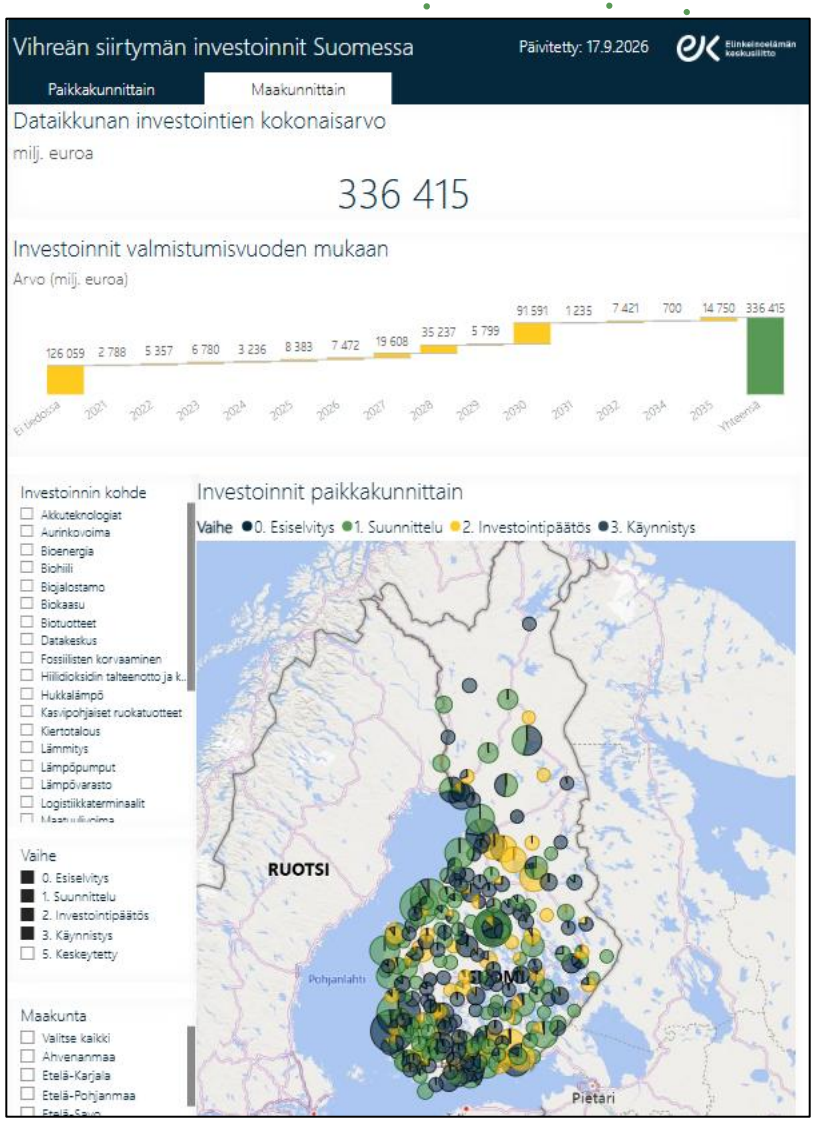
Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027

HE 175/2026 vp

Elinkeinoelämän keskusliitto

Suomessa vireillä yli 330mrd€ investoinnit

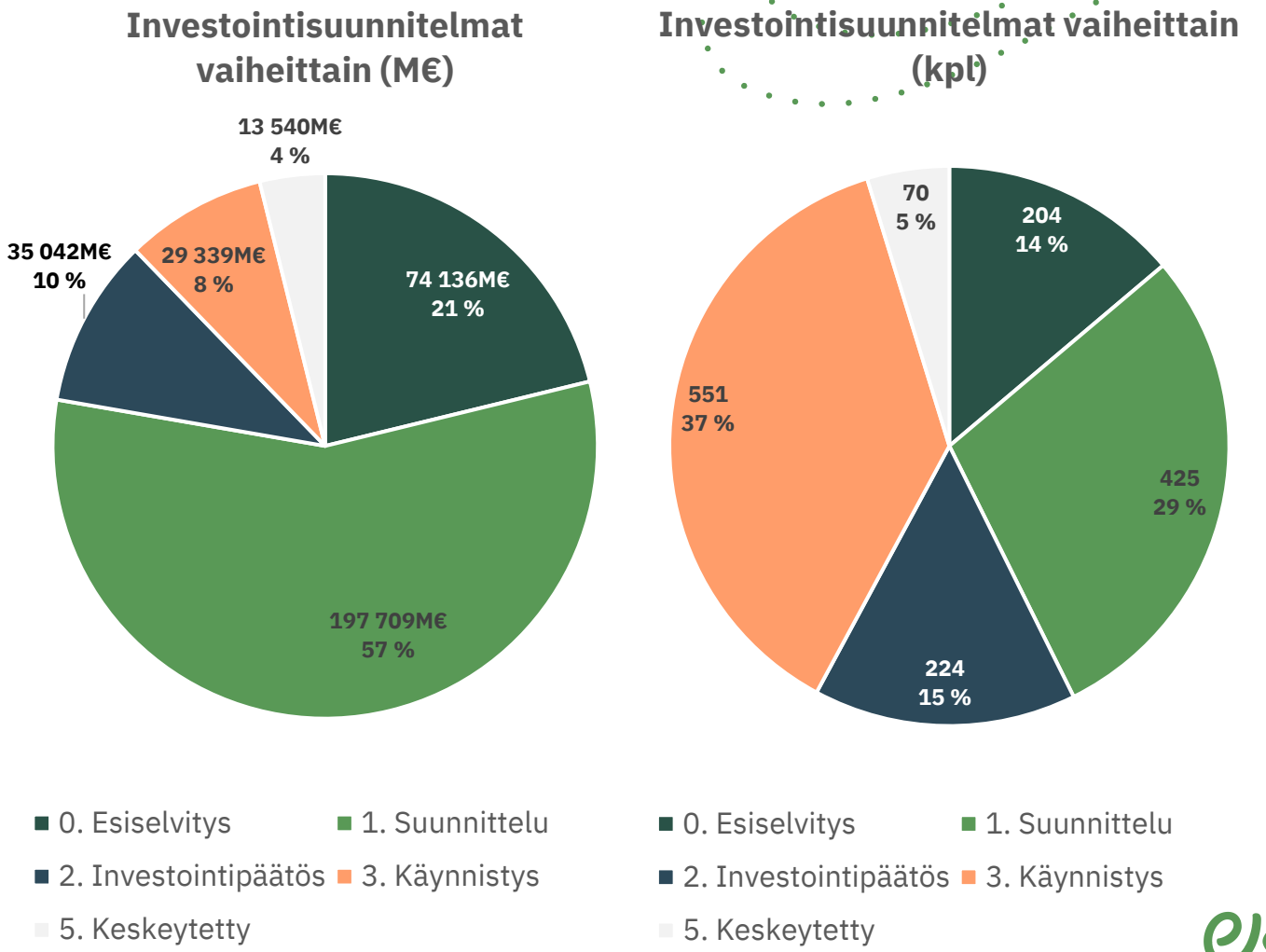

Lähde: EK:n vihreän siirtymän investointien dataikkuna

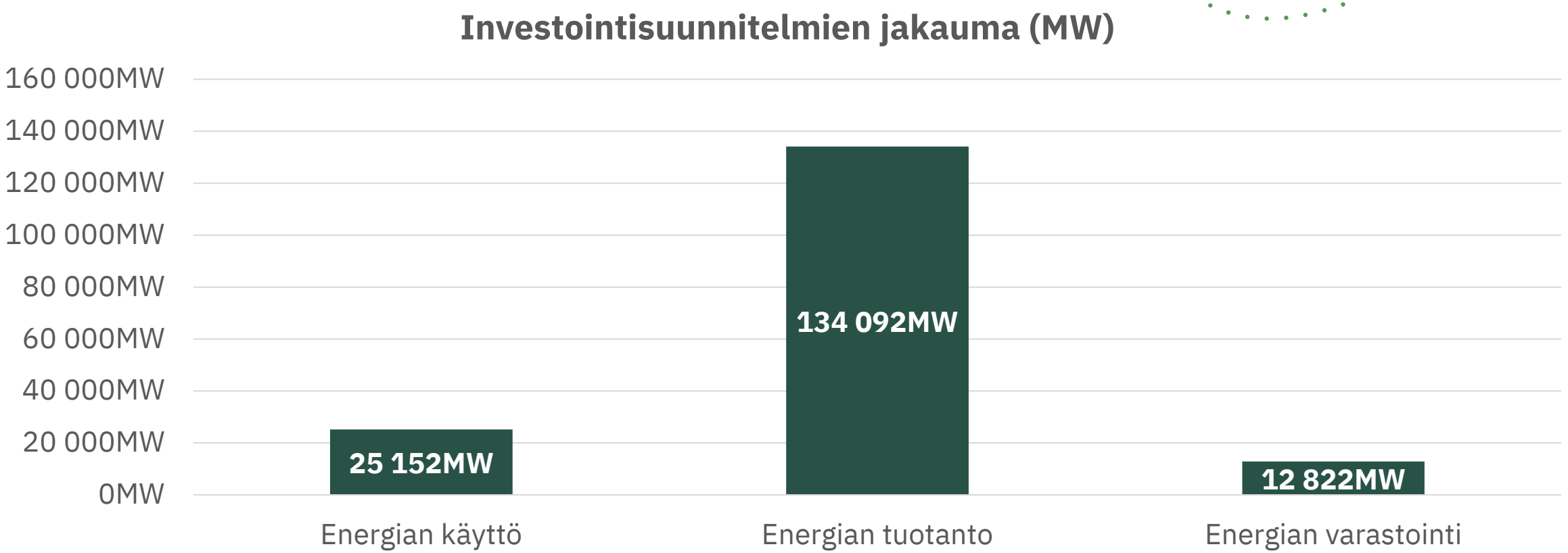
Yksittäisiä hankkeita jo 1470, käynnistys tai investointipäätös tehty yli 64mrd€ hankkeista

- Hankekannassa
  - valmistuneita hankkeita on 29 mrd€,
  - investointipäätöksiä 35 mrd€,
  - keskeytettyjä hankkeita 14 mrd€.

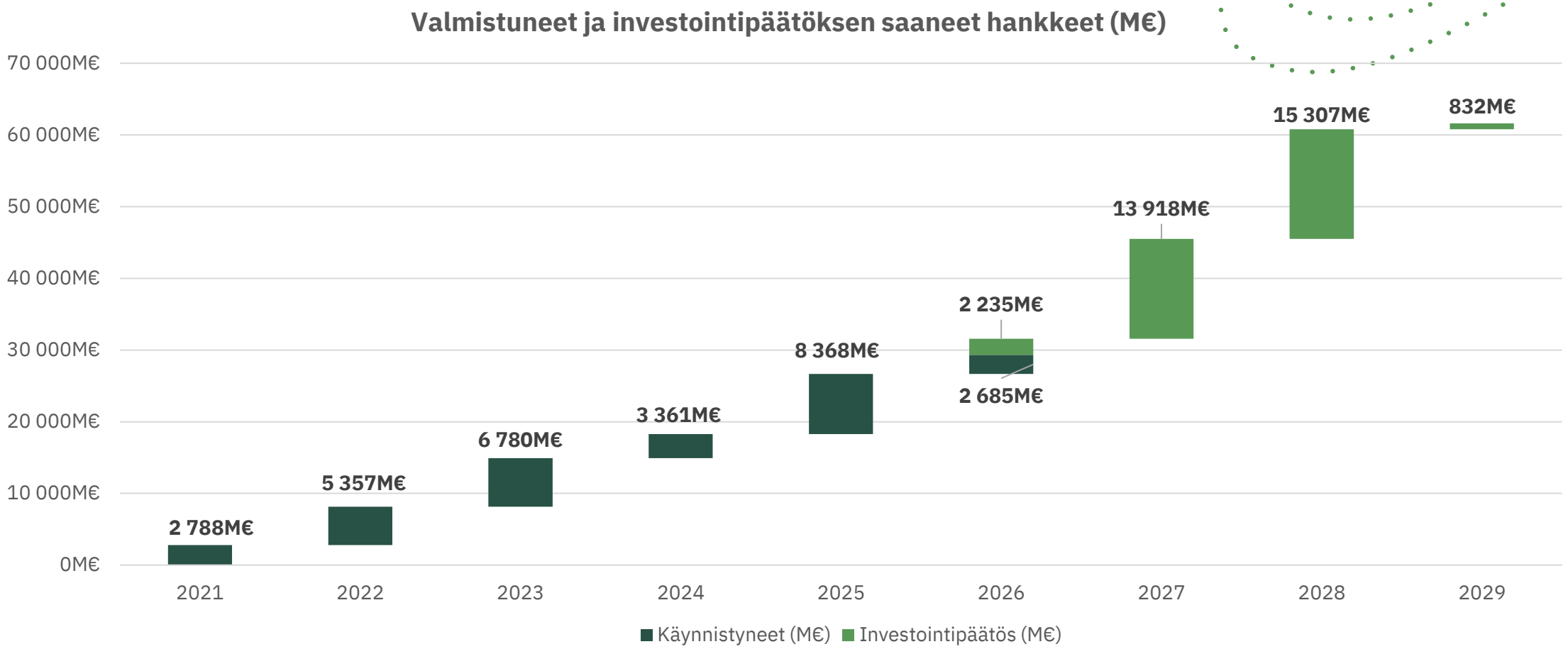
- Suunnittelu- ja selvitysvaiheessa on euromääräisesti 78 % hankkeista, lukumääräisesti 43%.
  - Lukumääräisesti käynnistys- tai investointipäätös jo 775 hankkeelle (52% kaikista hankkeista).

Hankkeiden tehon valossa huoli sähkön riittävyydestä ei vaikuta perustellulta

2026 ennakoidaan valmistuvan n. 4,9 mrd€ investoinnit, 2027-2028 muodostumassa vahvoiksi

Keskeisiä nostoja: TAE2027, Ympäristön- ja luonnonsuojelu

- Uusiutuva energia ja energiatehokkuus -kokonaisuuden osalta määrärahat alenevat merkittävästi, eli n. 235 milj. eurolla vuodesta 2026. Tätä EK pitää valitettavana.
- EK pitää tärkeänä tavoitteita jatkaa toimenpiteitä luontokadon pysäyttämiseksi, edistää ennallistamisasetuksen ja kansallisen, ennallistamissuunnitelman sekä luonnonsuojelulain tehokasta toimeenpanoa ja sen tavoitteiden valtavirtaistamista, sekä tavoitetta edistää vapaaehtoisen ekologisen kompensaation ja luonnonarvomarkkinoiden käyttöönottoa.
- EK pitää vapaaehtoista ekologista kompensaatiota sekä luonnonarvomarkkinoiden synnyn vauhdittamista tärkeinä, markkinaehtoisina työkaluina luontokadon hillitsemiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen Suomessa.
- EK pitää METSO-, HELMI- ja Ahti-ohjelmien jatkoa sekä METSO-ohjelman rahoituksen lisäystä perusteltuna luontokadon ehkäisyn ja ympäristönsuojelun vahvistamiseksi.

Keskeisiä nostoja: TAE2027, Ympäristön- ja luonnonsuojelu

- Hallituksen tavoitteena on tehostaa ympäristölupien ja ympäristöllisten arviointien käsittelyä ympäristönsuojelun korkeasta tasosta tinkimättä.
- Talousarviossa esitetään teollisuuden lupaprosessien etusijamenettelyyn kertaluonteisesti 2 miljoonaa euroa.
  - Tätä EK pitää hyvänä lisäpanostuksena, mutta erityisesti lunastuslupakäsittelyt ovat ruuhkautuneet ja lisäpanostuksia olisi ollut tärkeä kohdentaa myös lunastuslupakäsittelyjonojen purkamiseen.
  - EK myös kannattaa hallituksen toimia aiheettomiin valituksiin puuttumiseksi mm. etukäteis- ja seuraamusmaksun käyttöönotoksi.
- Tärkeää, että puhtaan siirtymän investointien verohyvitystä jatketaan.
- Julkisen talouden suunnitelmassa energiaintensiiviselle teollisuuden tärkeä sähköistämistuki päättyy vuoteen 2026. EK pitää tätä vahingollisena.

Vihreissä investoinneissa on orastamassa Suomelle uusi kasvuvaihe, vain nopeus ja kulmakerroin kysymysmerkkejä

1. **Tänä vuonna valmistuu ennakolta n. 5 miljardin euron investoinnit** vihreään siirtymään, ja lähivuodet **2027-2028 näyttävät todella lupaavilta**.
2. **Vihreän siirtymän investoinnit luovat huomattavia mahdollisuuksia Suomelle** – kilpailuetuna puhdas sähkö, kilpailukykyinen energiajärjestelmä, korkea osaaminen sekä monipuoliset resurssivarannot.
3. **Suomesta ei sähkö lopu.** Dataikkunan hankkeista teholla mitattuna 78% liittyy sähkön tuotantoon ja 7% varastointiin. Investoinnit sähkön käyttöön kannustavat investointeja uuteen sähkön tuotantoon.
4. **Suomen ei ole syytä ylenkatsoa mitään investointeja**, mutta on **tärkeää poistaa pullonkauloja investointien tieltä.** Verkkojen vahvistaminen ja säätövoiman kannustaminen markkinalle arvokasta.
5. Hankekanta kasvaa ja kypsyy vauhdilla, mutta toimintaympäristön houkuttelevuuteen ja ennakoitavuuteen on syytä kiinnittää huomiota. **Investoinnit tarvitsevat pitkäjänteiset puitteet, kotimaassa ja EU:ssa.**

Vihreiden investointien dataikkuna:

www.ek.fi/dataikkuna

